

Voortgangsbericht 'Biodivers boeren op Schiermonnikoog'

Oktober 2020

Het project Biodivers boeren op Schiermonnikoog maakt stappen. Alle boeren zijn lid geworden van de Zuivelcoöperatie Schiermonnikoog. Het rekenmodel voor de vaststelling van de transitievergoeding is vastgesteld. Daarmee zijn de boeren nu aan de slag om samen met hun bedrijfsadviseur te bepalen hoeveel melkkoeien ze de komende jaren nog willen melken. Aan de aanvraag voor de GLB-pilot wordt volop gewerkt, en ook de aanvraag voor de financiering van de kaasfabriek is in voorbereiding.

Met dit voortgangsbericht wil de werkgroep het Breed Overleg informeren over de voortgang.

Transitievergoeding

In september is het rekenmodel voor de berekening van de transitievergoeding met de boeren besproken. De belangrijkste vraag was daarbij hoe zwaar de verschillende pijlers binnen het rekenmodel gewogen moesten worden. Deze pijlers zijn: (uiteraard) het aantal koeien, de mate van veebezetting per hectare en de afstand tot de duinen. Ook zijn de uitgangspunten voor de transitie op een rij gezet. Met het vaststellen van de uitgangspunten, en de weging van de verschillende pijlers binnen het rekenmodel, kunnen de boeren aan de slag om hun bedrijfsplannen en te bepalen hoeveel koeien ze de komende jaren nog willen melken. Voor eind oktober verwachten wij hierover duidelijkheid te hebben. De uitkomst daarvan, de reductie van het aantal stuks melkvee, zal worden opgenomen in de aanvraag voor de GLB-pilot en samen met de uitgangspunten worden besproken met LNV en de provincie.

Voor meer info: [REDACTED]

GLB-pilot

Om ervaring op te doen hoe het toekomstig GLB ingezet kan worden om kringlooplandbouw te realiseren, zal het Ministerie van LNV per 1 november een nieuwe pilotregeling openstellen. Ten opzichte van het vorig Breed Overleg is deze openstelling met twee maanden uitgesteld, om ook andere gebieden de mogelijkheid te geven een goede aanvraag in te dienen.

Inmiddels is de conceptaanvraag GLB-pilot voor Schiermonnikoog gereed en besproken met de boeren. Tevens is het concept besproken met LNV en de provincie. Primair heeft de GLB-pilot Schiermonnikoog tot doel om de afname van het aantal melkkoeien te compenseren. Daarnaast gaat het om het financieel ondersteunen van aanvullende stikstofreducerende maatregelen en groene blauwe diensten. Naar verwachting zal de aanvraag begin november worden ingediend bij LNV.

Voor meer info: [REDACTED]

Regiodeal: van streefbeeld naar actieplan en monitoring

In het Breed Overleg van 11 mei jl. is het streefbeeld gepresenteerd. Door de werkgroep is gewerkt aan de doorvertaling van het streefbeeld in een actieplan en monitoringplan.

Door de werkgroep is het streefbeeld uitgewerkt in concrete acties. Een deel van de acties krijgen hun plek in de aanvraag voor de GLB-pilot. De andere acties worden bilateraal besproken met de verschillende partners om te kijken hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan de uitvoering.

Het Louis Bolk Instituut heeft een eerste versie van het monitoringplan opgesteld. Parallel hieraan wordt nu geïnventariseerd welke monitoring er al plaats vindt op het eiland.

Voor meer info: [REDACTED]

Zuivelcoöperatie Schiermonnikoog

Alle boerenbedrijven zijn lid geworden van de zuivelcoöperatie. Met het behalen van deze mijlpaal kan de coöperatie verdere stappen maken binnen het project. De belangrijkste stappen zijn:

Vormgeving zuivelcoöperatie

Op 7 oktober jl. heeft een gezamenlijke sessie plaatsgevonden met de boeren waarbij de nadruk vooral gelegd is op het bespreken van de statuten en het huishoudelijk reglement. De coöperatie is opgericht met standaardstatuten. Deze zijn door de werkgroep zodanig aangepast dat ze voor de eilander situatie toepasbaar zijn. In het overleg met de boeren zijn de statuten toegelicht. Daarbij bleek het noodzakelijk om hier nogmaals bij stil te staan voordat er een formele ledenvergadering wordt georganiseerd. In de daaropvolgende ledenvergadering zullen de statuten, het huishoudelijk reglement en de vorming van het bestuur moeten worden vastgesteld. Het huidige bestuur bestaat uit drie melkveehouders; [REDACTED]. Het doel is om deze beide bijeenkomsten (de informatieve bijeenkomst en eerste ledenvergadering) vóór het einde van het jaar te houden. Tijdens de bijeenkomst hebben de boeren een aantal vragen gesteld omtrent het vormen van de coöperatie. Dit heeft met name betrekking gehad op de afdichting van financiële verantwoordelijkheden. Deze vragen zijn met hulp van [REDACTED] beantwoord. Omdat het idee van een eigen zuivelproduct en een eigen coöperatie nu nog wat ver weg is, zullen er in de volgende bijeenkomsten ongetwijfeld nieuwe vragen komen.

Het indienen van het marktinitiatief bij [REDACTED]

Naast de praktische vorming van de coöperatie kan met het gezamenlijke lidmaatschap een verzoek voor een marktinitiatief behandeld worden in het bestuur van [REDACTED]. Een aantal belangrijke ingrediënten zijn hiervoor inmiddels gereed, zoals: de productkeuze, het gezamenlijke lidmaatschap, een businessplan (in concept), een marktstrategie en een concept-samenwerkingsovereenkomst met [REDACTED] het marktinitiatief indienen. Het voornemen is om dit in november te behandelen bij de bestuursvergadering van [REDACTED].

De keuze is om niet af te wachten totdat de kaasmakerij op het eiland gerealiseerd is, maar eerst de kaas op de vaste wal te produceren. Dit biedt voordelen in tijd en kwaliteit. Een belangrijk aandachtspunt is nog de prijs die het melktransport met zich meebrengt. De werkgroep gaat hierover in gesprek met [REDACTED].

Businesscase

Vorig jaar is het businessplan in concept voorgelegd aan het team van [REDACTED]. Na deze sparringsessie is verdere inspiratie opgedaan en is het plan aangescherpt met input van [REDACTED].

[REDACTED] Hierdoor is er een completer plan ontstaan dat voorgelegd wordt aan het team van [REDACTED]. Met [REDACTED] wordt overlegd welke gegevens nog aangeleverd moeten worden om te komen tot een goede financieringsaanvraag.

Inzet PAS-gelden

Met [REDACTED] de provincie Fryslân is gesproken over de subsidieaanvraag vanuit de PAS-gelden. Uit deze gelden zal voor het een deel de garantiestelling voor de transitievergoeding [REDACTED] moeten komen, en voor het andere deel de subsidie van het zuiveltraject (tot maximaal 40%). Beide zullen gecombineerd aangevraagd worden.

Marketingtraject

De boeren waren nog niet enthousiast over de naamvoorstellen voor de zuivellijn die onze [REDACTED] heeft voorgesteld. De werkgroep vindt het daarom verstandig om nog eens op een andere manier naar de merknaam te kijken. Over de huisstijl en marktpositionering was wel enthousiasme. Naast dat de marktexperts positief moeten zijn, zal ook bij de boeren een gevoel van trots moeten ontstaan over de eigen producten. Daarom is er een opdracht verleend aan een schrijver die met een frisse blik naar de merknaam voor de kaas kijkt. In dit traject wordt ook onze (beoogd) [REDACTED] meegenomen als sparringpartner.

Bouwvoorbereiding

De werkgroep heeft [REDACTED] opdracht verleend voor het maken van de bouwtechnische schets en de kostenindicatie. Deze zijn gereed. Met de bouwschets in de hand wordt een verkennend voorgesprek met de gemeente gepland. De kostenindicatie wordt meegenomen in het businessplan. Met behulp van de tekening kunnen de volgende processen in gang gezet worden, zoals het aanvragen van vergunningen en onderzoeken. Hiervoor is nog geen budget beschikbaar. Vanuit de boeren is [REDACTED] betrokken bij het bouwtraject.

[REDACTED]

Reststoffen

Het spoor rond de organische reststoffen heeft even stil gelegen. De provincie Fryslân en Streekwurk willen dit graag weer oppakken. Samen met de provincie is een opdrachtformulering voor een deelprojectleider opgesteld. De provincie heeft deze uitgezet bij het netwerk van Vereniging Circulair Fryslân (VCF). Dit heeft geresulteerd in een werkomschrijving en opdrachtverlening richting [REDACTED]

De provincie organiseert binnenkort een startbijeenkomst met de Vereniging Boerenbelang, Natuurmonumenten, de gemeente en [REDACTED] om de opdracht verder in te vullen. Vanuit de werkgroep is aangegeven het belangrijk te vinden de opdracht voldoende breed te formuleren (en niet gericht op een oplossing).

Voor meer informatie: [REDACTED]

Financiering

Zoals bekend is het niet gelukt om in aanmerking te komen voor extra financiering vanuit de Postcode loterij. De aanvraag die Natuurmonumenten had ingediend om als 'extra project' in aanmerking te komen voor financiering, is niet gehonoreerd. Wel gaan we natuurlijk verder met het zoeken naar financiering.

Begin van dit jaar heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden met het Waddenfonds. Daarbij lag de focus op het zuiveltraject. Hoewel men positief was over het project leek op dat moment een bijdrage vanuit het Waddenfonds voor de zuivellijn niet passend. Afgelopen periode is samen met de provincie Fryslân opnieuw gesproken met het Waddenfonds. Op dit moment wordt het Uitvoeringskader en het Uitvoeringsprogramma van het Waddenfonds herzien. Onderdeel daarvan is ook de themalijn landbouw, waarbij het Waddenfonds aanknopingspunten ziet voor financiering vanuit het Waddenfonds. Deze mogelijkheden liggen vooral in het verlengde van het Streefbeeld en Actieplan. Het nieuwe uitvoeringskader en Uitvoeringsprogramma van het Waddenfonds wordt begin 2021 vastgesteld. Daarna volgt een openstelling voor de zomer. Dit betekent dat niet eerder dan eind 2021 zicht is op medefinanciering.

De provincie heeft aangeboden mee te willen denken in het koppelen aan andere financiers, zoals de Friese Ontwikkelings Maatschappij (FOM). De kanttekening hierbij is dat voor de zuivelcoöperatie de staatssteun regels gelden (maximaal 40% overheidssteun) met een maximum van 7,5 miljoen.

Met de Vogelbescherming wordt verkend hoe we kunnen samenwerken binnen het project Wij en Wadvogels op Schiermonnikoog.

Voor meer informatie: [REDACTED]

Planning

- Begin november: openstelling GLB-pilot
- 9 november: Breed Overleg (digitaal)
- December: bestuurlijke bijeenkomst

Contact

Voor vragen/opmerkingen:

